

FRANCES
HODGSON BURNETT
LA FORMACIÓ
D'UNA
MARQUESA

Traducció de Marta Pera Cucurell

XX
V I E N A
E D I C I O N S

CAPÍTOL I

Quan l'autobús va arribar a la parada, la senyoreta Fox-Seton en va baixar i es va posar bé, amb pulcritud i dignitat, les polides faldilles fetes a casa amb patrons, acostumada com estava a pujar i baixar dels autobusos de bitllet econòmic i a obrir-se pas pels carrers fangosos de Londres. Una dona que sap que el vestit fet a casa li ha de durar dos o tres anys, aviat aprèn a protegir-se de les esquixades i a fer per mantenir la forma del prisat. Durant l'àrdua caminada d'aquell matí sota la pluja, l'Emily Fox-Seton havia anat amb molt de compte i, de fet, tornava a Mortimer Street tan immaculada com n'havia sortit. Hi havia pensat molt, en el seu vestit —en aquell vestit tan fidel i especial que ja havia portat durant dotze mesos. L'estil de faldilles que es duia llavors havia canviat espantosament, i quan caminava per Regent Street i per Bond Street s'havia aturat a l'aparador de més d'una botiga on hi havia el rètol de «Confecció de vestits i hàbits», i s'havia mirat, amb una expressió d'ansia als ulls grossos i francs de color d'avellana, les models vestides amb elegància i sobrenaturalment primes. Mirava de descobrir on s'havien de col·locar les costures i com s'havien de fer els frunzits; o si potser no n'hi havia d'haver, de frunzits; o si valia més prescindir de costures en una moda tan implacable que impedia la possibilitat que les honestes i les sense-ni-cinc s'enfrontessin al problema de remodelar les faldilles de la temporada passada. «Com que és un marró molt corrent —havia murmurat per a si—, en podria comprar una iarda que hi fes joc, i podria posar la gaia a la vora dels plecs de darrere perquè no es veïés.»

Se li va il·luminar la cara quan va arribar a aquesta conclusió feliç. Era una noia tan senzilla i ingènua que amb molt poc n'hi havia prou per fer-li veure la vida més brillant i per provocar-li un somriure sim-

pàtic, una mica infantil. Un petit gest amable de qualsevol, un petit plaer o un petit consol, li encenien la cara d'alegria i bon humor. Quan va baixar de l'autobús i es va recollir les aspres faldilles marrons, disposada a trepitjar fort i amb valentia el fang de Mortimer Street fins a casa seva, estava decididament radiant. No era només el somriure, el que era infantil, sinó que tota la cara era infantil per a una dona de la seva edat i de la seva mida. Tenia trenta-quatre anys i era corpulenta, amb unes magnífiques espatlles quadrades, la cintura llarga i prima i uns bons malucs. Era una dona grossa, però se sabia moure, i havent resolt el problema d'aconseguir un vestit a l'any —gràcies a les meravelles de la seva energia i la seva gestió—, el portava amb tanta gràcia, i reformava els vells amb tanta traça, que semblava que sempre vestís amb elegància. Tenia les galtes rodones, fresques i boniques, els ulls grossos, francs i bonics, una tofa espessa de cabells d'un castany de pèl de ratolí, i el nas curt i recte. Feia patxoca i se la veia ben educada, i el seu generós i afable interès per tothom, a més del seu plaer en tot allò de què es pogués obtenir plaer, donaven als seus grans ulls una mirada fresca que la feia semblar més una nena ganàpia i bonica que no pas una dona madura amb una vida que era una lluita contínua a causa de només posseir la més insignificant de les fortunes miserables.

Era una dona de bona nissaga i bona educació, com pertoca a l'educació d'aquesta classe de dones. Tenia pocs parents, i cap d'ells no tenia intenció d'assumir la càrrega de la seva pobresa. Eren persones de molt bona família, però ja tenien prou feina a mantenir els fills a l'exèrcit o a l'armada i a trobar marit per a les filles. Quan havia mort la mare de l'Emily, i amb ella s'havia extingit la petita renda anual, cap dels parents no s'havia volgut ocupar d'aquella noia grossa i ossuda, i havien explicat la situació a l'Emily amb absoluta franquesa. A divuit anys va començar a treballar de mestra auxiliar en una petita escola; l'any següent havia acceptat una plaça d'institutriu de criatures petites; després havia fet de dama de companyia i lectora a una desagradable senyora

gran de Northumberland. L'anciana vivia al camp, i els seus parents planaven sobre seu com voltors esperant la seva mort. La casa era prou tètrica i sinistra per fer tornar boja de malenconia qualsevol noia que no tingués un temperament absolutament assenyat i pràctic. L'Emily Fox-Seton ho havia suportat benèvolament, sense defallir, i això, finalment, havia desvetllat en el pit de la mestressa un raig de sentiment humà. Quan finalment l'anciana va morir, i l'Emily va haver de tornar al món, va saber que li havia deixat una herència d'uns quants centenars de lliures, i una carta que contenia uns quants consells pràctics que la senyora Maytham havia escrit amb la seva cal·ligrafia inclinada i insegura, si bé expressats sense gaire delicadesa.

Torna a Londres. No ets prou llesta per fer res extraordinari per guanyar-te la vida, però ets tan bona que pots ser útil a moltes persones desvalgudes que et pagaran una misèria perquè les cuidis i t'ocupis dels assumptes que no gestionen elles mateixes perquè són massa gandules o massa eixebrades. Podries trobar feina en una revista de moda de segona categoria i encarregar-te de respondre preguntes ridícules sobre l'administració de la llar, o els empaperats, o les pigues. Ja saps què vull dir. Podries escriure notes o portar els comptes i fer les compres d'alguna dona mandrosa. Ets una dona pràctica, honesta i ben educada. Sovint he pensat que tens la mena de dons normals i corrents que una munió de gent normal i corrent voldria que tingués el seu servei. Una antiga criada meva que viu a Mortimer Street segurament et podrà llogar una habitació barata i respectable, i et tractarà bé si hi vas de part meva. Té motius per estimar-me. Digues-li que t'hi envio jo, i que t'ha d'allotjar per deu xílings a la setmana.

L'Emily es va posar a plorar d'agraïment, i va tenir per sempre més la vella senyora Maytham entronitzada en un altar com una benefactora esplèndida i sagrada, tot i que, un cop va haver invertit l'herència, només li van quedar vint lliures a l'any.